

KARTA OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA		
Nazwa modułu/przedmiotu Zarządzanie ryzykiem zagrożeń w lotnictwie		Kod 1010601141010627505
Kierunek studiów Lotnictwo i kosmonautyka	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny) ogólnoakademicki	Rok / Semestr 2 / 4
Ścieżka obieralności/specjalność Transport lotniczy	Przedmiot oferowany w języku: polski	Kurs (obligatoryjny/obieralny) obligatoryjny
Stopień studiów: I stopień	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna) stacjonarna	
Godziny Wykłady: 2 Ćwiczenia: 1 Laboratoria: - Projekty/seminaria: -		Liczba punktów 2
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny) inny		(ogólnouczelniany, z innego kierunku) ogólnouczelniany
Obszar(y) kształcenia i dziedzina(y) nauki i sztuki nauki techniczne nauki techniczne		Podział ECTS (liczba i %) 2 100% 2 100%
Odpowiedzialny za przedmiot / wykładowca: Adam Kadziński email: adam.kadzinski@put.poznan.pl tel. +48 61 665 2267 Wydział Inżynierii Transportu ul. Piotrowo 3 60-965 Poznań		
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:		
1	Wiedza:	Student rozumie pojęcie systemu i potrafi identyfikować systemy społeczne, systemy w przemyśle i w transporcie. Student dysponuje podstawową wiedzą z rachunku prawdopodobieństwa. Student ma wiedzę z zakresu niezawodności obiektów technicznych.
2	Umiejętności:	Student potrafi obliczać prawdopodobieństwa zdarzeń elementarnych i złożonych. Student posługuje się biegle pakietem komputerowych programów biurowych.
3	Kompetencje społeczne	Student rozumie i akceptuje konieczności wprowadzania do systemów społecznych, przemysłowych i transportowych stosownych ograniczeń, które najczęściej prowadzą do poprawy bezpieczeństwa funkcjonowania tych systemów. Student umie zarządzać czasem dysponowanym na wykonanie wskazanych do realizacji zadań.
Cel przedmiotu: Poznanie metod i nabycie praktycznych umiejętności w zakresie zarządzania ryzykiem zagrożeń identyfikowanych w wybranych obszarach analiz związanych z transportem, a w szczególności w lotnictwie.		
Efekty kształcenia i odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia		
Wiedza: 1. ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa lotu i oceny ryzyka zagrożeń - [K1_W12] 2. ma poszerzoną wiedzę, niezbędną dla zrozumienia przedmiotów profilowych oraz wiedzę specjalistyczną o budowie, metodach konstruowania, wytwarzania, eksploatacji, zarządzania ruchem lotniczym, systemami bezpieczeństwa, wpływie na gospodarkę, społeczeństwo oraz środowisko w zakresie lotnictwa i kosmonautyki dla wybranych specjalności. - [K1_W23] 3. ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej. - [K1_W24]		
Umiejętności: 1. potrafi opracować instrukcję bezpieczeństwa dla prostego i średnio skomplikowanego urządzenia pokładowego, maszyny lub technicznego obiektu latającego w określonych warunkach środowiskowych - [K1A_U12] 2. potrafi stosować podstawowe normy techniczne dotyczące unifikacji i bezpieczeństwa oraz recyklingu - [K1A_U13]		
Kompetencje społeczne:		

1. rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób - [K1_K01]
2. ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje - [K1_K02]
3. potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role - [K1_K03]

Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia

Wykład: na podstawie sprawdzianu pisemnego.

Ćwiczenia: na podstawie oceny opracowanych raportów z ćwiczeń.

Treści programowe

Zapotrzebowanie na analizy bezpieczeństwa. Pojęcie systemu zarządzania bezpieczeństwem (SMS). Zarządzanie ryzykiem jako element SMS w lotnictwie. Poziomy zarządzania ryzykiem w lotnictwie i rodzaje ryzyka. Źródła zagrożeń, zagrożenia, zdarzenia niepożądane, ryzyko zagrożeń, identyfikacja źródeł zagrożeń i zagrożeń, charakterystyki zagrożeń, aktywizacja zagrożeń, poziomy możliwości i poziomy skutków aktywizacji zagrożeń. Modele ryzyka, uogólniony model ryzyka, modele ryzyka w znanych metodach oceny ryzyka, szacowanie ryzyka. Wartościowanie/wycena ryzyka zagrożeń - kategorie ryzyka. Postępowania wobec ryzyka - ogólnie o modelach systemów bezpieczeństwa. Monitorowanie ryzyka i komunikowanie o ryzyku. Ćwiczenia w aplikowaniu procedur metod zarządzania ryzykiem zagrożeń w obszarach analiz związanych z transportem, a w szczególności w lotnictwie.

Literatura podstawowa:

1. Chrużik K., Inżynieria bezpieczeństwa w transporcie. Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice, 2016.
2. Gill A., Warstwowe modele systemów bezpieczeństwa do zastosowań w transporcie kolejowym. Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań, 2018.
3. Klich E., Bezpieczeństwo lotów. Wyd. Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji - PIB, Radom, 2011.
4. Konieczny J., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, wypadkach i katastrofach. Oficyna Wyd. GARMOND, Poznań - Warszawa, 2001.
5. Szymanek A., Bezpieczeństwo i ryzyko w technice. Wyd. Politechniki Radomskiej, Radom, 2006.
6. Szymanek A., Teoria i metodologia zarządzania ryzykiem w ruchu drogowym. Wyd. Politechniki Radomskiej, Radom, 2012.
7. Zarządzanie ryzykiem korporacyjnym - zintegrowana struktura ramowa. Tom I. COSO II - The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. Wyd. polskie Polskiego Instytutu Kontroli Wewnętrznej, Warszawa, 2004.
8. Zintegrowany System Bezpieczeństwa Transportu. Tom 2. Uwarunkowania rozwoju integracji systemów bezpieczeństwa transportu. Redaktor pracy zbiorowej Krystek R., Politechnika Gdańska, Gdańsk 2009, WKŁ, Warszawa, 2009.

Literatura uzupełniająca:

1. Chrużik K., Zarządzanie bezpieczeństwem w transporcie kolejowym. Wyd. Instytutu Technologii i Eksploatacji PIB w Radomiu, Radom, 2014.
2. Gucma L., Wytyczne do zarządzania ryzykiem morskim. Wyd. Naukowe Akademii Morskiej, Szczecin, 2009.
3. Jamroz K., Metoda zarządzania ryzykiem w inżynierii drogowej. Wyd. Politechniki Gdańskiej, Gdańsk, 2011.
4. Kadziński A., Studium wybranych aspektów niezawodności systemów oraz obiektów pojazdów szynowych. Wyd. Politechniki Poznańskiej, Poznań, 2013.
5. Krasodomska J., Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w bankach. Polskie Wyd. Ekonomiczne, Warszawa, 2008.
6. Markowski A.S. (red.), Zapobieganie stratom w przemyśle. Część III. Zarządzanie bezpieczeństwem procesowym. Wyd. Politechniki Łódzkiej, Łódź, 2000.
7. Radkowski S., Podstawy bezpiecznej techniki. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa, 2003.
8. Rak J.R., Tchórzewska-Cieślak B., Metody analizy i oceny ryzyka w systemie zaopatrzenia w wodę. Oficyna Wyd. Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów, 2005.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

Czynność	Czas (godz.)
1. Udział w wykładzie	30
2. Konsultacje do wykładu	1
3. Przygotowanie do ćwiczeń	5
4. Udział w zajęciach ćwiczeniowych	15
5. Konsultacje do ćwiczeń	1

Obciążenie pracą studenta

forma aktywności	godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	52	2
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	47	2

Zajęcia o charakterze praktycznym	0	0
-----------------------------------	---	---